

OSAMDESET GODINA LISTA VLASINA

Autor:

Saša Cvetković, učenik III godine Gimnazije “Stevan Jakovljević”,
član FDV “Hristifor Crnilović-Kica”, Vlasotince

Mentor:

Srboljub Takić, dipl. sociolog, predsjednik F.D.V. “H. Crnilović-Kica”
Vlasotince

REZIME

List "Vlasina" je hronicar mnogih generacija. Od kako je osnovao Vojislav Popovic davne 1926. do dan danas ona oslikava razne događaje i bitne trenutke u vremenu u kome je izlazila. Ona je bitan svedok istorije mog rodnog kraja pa sam zbog toga želeo da se posvetim izučavanjem njenog nastanka i trajanja kroz vreme.

Ona i danas izlazi i nadam se da će još dugo, dugo pisati o životima i dogodovštinama svih nas, njenih građana.

Ključne reči: list Vlasina, rodni kraj, dogodovštine, svedok istorije, generacije

SUMMARY

The "Vlasina" magazine is the chronicler of many generations. From the moment it was founded in 1926 by Vojislav Popovic up to nowadays it has depicted various events and important moments refining to the time when it has come out. It is an essential witness of the history of my hometown, therefore I want to devote myself to studying in details its appearance and development through times.

Even today it comes out and I hope that it will come out in the years to come, and that it will write about the lives and adventures of its citizens.

Kez words: the Vlasina magazine, hometown, adventures, witness of the history, generations

Nastanak lista “Vlasina”

“Eve ga nas list, Vlasina! Tuj ce da procitate od svasta!”

Pisati o istorijatu lista “Vlasina” je veoma tesko, jer nema dovoljno podataka. Svi predratni urednici su umrli pa se ne mogu saznati znacajne cinjenice. Gotovo svi clanovi prve posleratne redakcije, takodje nisu u zivotu. Prvi broj “Vlasine” pojavio se zahvaljujuci: Vojislavu S. Popovicu, industrijalcu, vlasniku lista i glavnom uredniku Miloradu D. Marjanovicu, kandidatu ekonomskih i komercijalnih nauka. Oni su bili veliki vizionari novinarstva pokrenuvsi izdavanje “Vlasine”.

Posle oslobadjanja od Turaka mlada srpska burzoazija shvatila je da progres drustva ide paralelno sa progresom pojedinaca, pa su mnogi Vlasotincani svoju decu slali na skolovanje u napredne evropske zemlje. Mladi ljudi su pored skolovanja donosili neke nove ideje u svoj kraj. Zahvaljujuci tim mladim ljudima i drugima koji su ih podrzavali Vlasotince je dobilo ono sto mnogo veci gradovi nisu imali u to vreme. Oni su bili rodonacelnici kulturnih i sportskih aktivnosti u nasem kraju. Jedan od njih bio je i Vojislav Popovic. On je doneo pravu loptu i prvu kopacku i dresove iz Beca 1920. godine, osnovao list “Vlasina”.

Ime lista vezano je za vecnu reku Vlasinu. Reka protice kroz Vlasotince vekovima, kao svedok burnih dogadjaja, pored svojih obala... List je voljom svojih osnivaca poneo njeno ime.

Pojavio su se dakle, lokalne novine u jednom malom mestu kada ih ni veci gradovi nisu imali. Prvi broj lista izasao je u ranim jutarnjim casovima, 16. septembra 1926. godine, kada je kolporter noseci ovine ulicama Vlasotinca glasno uzvikao: “Eve ga nas list, Vlasina. Gradjani i gradjanke, kupujte ga! Tuj ce da procitate od svasta!”

Bio je to skroman, ali veliki pocetak. Izdavanje lista ukazivalo je na zavidan stepen kulture tadasnje vlasotinacke sredine koja je inace “prednjacila u kulturi” koako je svojevremeno zabelezio Dr Sergije Dimitrijevic, profesor beogradskog univerziteta i poznati naucni radnik.

“Vlasina” je bio list za privredu i narodno prosvjecivanje. Njegovo izdavanje su pokrenuli mladi ljudi okupljeni oko Odbora za osnivanje Udruzenja vinogradara iz Vlasotinca i okolnih sela.

Osnivanje lista neodvojivo je zato od osnivanja Vinarsko – vinogradarske zadruge. Naime, kako je stajalo u zaglavlju “Vlasine”, ona je bila list za privredno i narodno prosvjecivanje i kao takva je imala veliku ulogu u propagiranju ideje zadrugarstva.

Pre “Vlasine”, u leto 1926. godine, stampana je brosur “Buduće udruženje vinogradara iz Vlasotinca i okolnih sela i njegov konačni cilj”. Članovi pokreta I osnivačkog odbora bili su upravo osnivači lista ujedno su i oni dobavljali finansijska sredstva za stampanje lista. Kasnije je bilo i prihoda od pretplate i oglasa. Uredništvo je bilo smesteno u prostorijama Omladinske zadruge u lokalnoj Džoke Kraincanici zvanog “Ićkin”. Tiraz za prvi broj bio je 200 primeraka, a kasnije se kretao oko 500 primeraka. List je stampan kod

Električne stamparije u knjigoveznici “Pokret” u Leskovcu. Primerak se prodavao za jedan dinar.

Početak izlazenja lista dočekan je sa velikim odusevljenjem i optimizmom da će dugo trajati. Ipak, zbog nedostatka finansijskih sredstava, a i iz drugih razloga redakcija je imala velike teškoće.

NA PRVOJ STRANI PRVOG BROJA...

Na prvoj strani prvog broja (prvog izdanja) lista napisana je “Rec uredništva” u kojoj se ističe sledeće:

“Odbor za osnivanje Udruženja vinogradra iz Vlasotinca i okolnih sela stoji na gledištu da je privreda osnovica narodnog blagostanja i stoga raditi na njenom unapređenju znači stvarati uslove za napredak u svakom pogledu. Danas sve kulturne države glavnu pažnju posvećuju njoj. Odbacena su stara gledišta da je trgovina i industrija izvor. One su samo pomoćne grane.

Svi najbolji ekonomisti pisci oni su veliki pobornici zadrugarstva, jer u njemu gledaju sredstvo za postignuće socijalne pravde.

Posle privrede i forme, organizacije ističemo rad. Ne mislim da učimo naše seljake tome, jer oni rade, ali bi trebalo da se vide na radu svi kulturni i školovani ljudi.

Posle rata je učinjeno niz jurisa na krupna činovnička zvanja i to sve s namerom da lenjstvuju, a da vuku veliku platu i zato je velika šteta učinjena i državi i narodu. Danas školovan čovek, činovnik se izjednačio sa pojmom neradnika i lenjstine. U to doba opšte privredne krize je akcija kulturnih ljudi u svim granama narodne privrede. U buduću će samo onaj uživati poštovanje i biti kulturni čovek ko radi, jer kultura znači stvaranje.

Nas list “Vlasina” zastupao ideju: da poveže kulturne ljude sa radnim narodom i da zajednički rade na opštem dobru sviju i da pri tom socijalnu pravdu ističu zajedno iznad svega. Vreme je da se znanje, koje je stečeno u školi, primeni praktično.

Nas kraj ima uslove za svaki rad i mi ćemo raditi na njegovu podizanju pa ukoliko budemo kulturniji, u toliko ćemo nametnuti volju prirodi i njene darove iskoristiti.

Verujemo da ćemo imati u našem radu protivnika, ali mi nećemo ličnu borbu voditi nego samo idejnu. Nas list, Vlasina, će rusiti sve prepreke jer imamo visoki cilj: stvoriti i osigurati ekonomsku slobodu svakog Vlasotincanina i seljacima okolnih sela. Iza ekonomskih sloboda doći će duhovna, koja će biti osnovica za kulturno i prosvetno razvijanje.

Volja stvara udruženje, udruženje silu, a sila i rad sve!”

U tekstu “Apel Vlasotincanima” (takođe na prvoj strani) piše: “Uredništvo “Vlasine” pored ogromnih i teških zadataka stavilo je sebi i tu svetu dužnost, da otrgne divnu i slavnu prošlost Vlasotinca od zaborava i ostavi potomstvu sjajne i velike žrtve, koje je ono sa okolinom podnelo za čast oslobođenja svog naroda do danas. Toga radi Redakcija poziva svakoga, naročito starije Vlasotincane, da joj dostave što znaju ili su slušali od svojih starijih: o prvom ustanku u Vlasotincu 1809. i njegovom gorenju, o drugom gorenju Vlasotinca 1841. godine 4. aprila ili tzv. Bojadziskoj pljacki o vesanju Vlasotincana na niskom mostu na Nisavi 1861. u Anadol progonu nekih Vlasotincana, a osuda na vešicu robiju, i ovo vreme poznato je u Vlasotincu pod imenom “Sedzamsko vreme”, o ustanku 1877. i oslobođenju 1878. godine.

Pribavljanjem predanja uporedice se sa onim sto ima pisanoga o njenoj stvari,kriticki proceniti i stampati u listu.Na ovaj nacin doc ice do materijalne istine i sacuvati od zaborava sjajnu i slavnu proslost Vlasotinca i nasih predaka.

List ce takodje stampati imena sviju onih,koji padose za otadzbinu u poslednjim ratovima, a iz Vlasotinca su i iz njegove okoline.Stoga poziva porodice,poznanike I ratne drugove,dam u dostave imena poginulih,nestalih ili umrlih u proslim ratovima, u kojoj su jedinici bili i na kome su polozaju pali.”

Na istoj strani je clanak “Izlozba grozdja u Vlasotincu i njen znacaj” u kome se govori o kvalitetu grozdja i vina iz ovog vinogorja i potreba da se priredi izlozba pa se navodi:”Nasa izlozba grozdja bila je jedna od najvećih...Za ovu izlozbu svi posetioci dobice popust na drzavnim zeleznicama...”

Svi trgovci saznace kakvo se grozdje radja kod nas i kakvo je vinogradarstvo razvijeno i svi ima da ponesu lep utisak izlozbe.To ce nam dobro doci za prodaju naseg grozdja i vina.”

Na celoj drugoj strani urednik lista Milorad D. Marjanovic pise pod naslovom:”Zadruga za industriju grozdja u Vlasotincu”.

Na drugoj i trecjoj strani lista je clanak “Pcelarstvo”u potpisu U. se istice “Divan i bogat sumama i cvetnim livadama nas kraj trebalo bi da daleko izmice sa pcelarstvom od Slovenacke i Vojvodine,koje u nasoj otadzbini sa pcelarstvom najbolje stoje.

Mi cemo u ubuduće na ovome mestu pisati cesce o pcelarstvu trudeci se uvek da pcelarstvu u nasem kraju nastanu bolji dani, i dam u se ukazuje ona paznja koju ono, s obzirom na koristi koje donosi u punom smislu zasluzuje.”

Na trecjoj strani nalazi se clanak “Rad Odbora za osnivanje udruzenja vinogradara iz Vlasotinca i okolnih sela”.Urednik lista Marjanovic je izdao knizicu “Udruzenje vinogradara iz Vlasotinca i okolnih sela i njegov konacni cilj.”Istice se da je g.Marjanovic odrzao predavanje u Vlasotincu,Sisavi,Konopnici,Kozaru,Dadincu,Orasju i okolnim selima o temi:”Osnivanje Zadruga za industriju grozdja i njeni ekonomski i finansijski rezultati.”

U clanku “Toma Manic” pise:”Po polozaju i cinovnickoj hijerarhiji mali, a po radu na nacionalnim stvarima velikim covek,nas Vlasotincanin Toma Manic, carski cinovnik u Beogradu,proslavio je ovih dana tridesetogodisnjicu svoga javnog rada.Slavlje g.Manica nije ostalo ne zapamceno od beogradske stampe, a skopsko “Srsko Kosovo” posvetilo mu je cak jedan svoj broj.Svi listovi isticu njegove zasluge na narodnom prosvjecivanju i kuju u zvezde njegovu cestitost i postenje.”

Na istoj strani su i “Dnevne vesti”.Ondasnji hronicar lista bez potpisa pise o zabavi u hotelu “Zemun”koju je priredilo Urednistvo lista”Vlasina”isticuci da je to prvo novinarsko vece”.

Grupa novinara iz Beograda posetila Vlasotince pre i posle berbe grozdja.

“G. inzenjer Vlada Popovic, podize novu elektricnu centralu.”U rubrici “Dan proboja Solunskog fronta” se izmedju ostalog istice da su “rezervni oficiri proslavili 15. septembar i isli pre podne u crkvu”.

U dnevnim vestima na kraju pise:”Nasa, Vlasina,hoce da formira front vrednih ljudi i da radi na privrednom i narodnom prosvjecivanju i time ispuni zavet palih junaka”.

Na cetvrtoj strani lista su oglasi.”Kupujte vlasotinacko grozdje, jer je najbolje u Srbiji”,”Vinarska radnja Mladena Apostolovica iz Beograda moli vinogradare da ga dopisnicom obaveste o kolicini grozdja”, Uros G. Valcic i komp. nudi svoju robu.

Tako je pocela da se radja i svara “Vlasina”. Pocetak je bio skroman, da bi se list u narednim brojevima znatno poboljšao. Uredništvo lista je apelovalo da se jave svi ovi koji imaju smisla za novinarstvo i pisanje. Trazili su da list smatraju svojim i da se uspostavi uspostavi kontakt na relaciji uredništvo- citalacka publika. Pored divnih i sadržajnih šest izdatih brojeva, nazalost, iz raznih razloga list je prestao da izlazi. I pored toga što je bio veoma kratak period nepostojanja može se konstatovati da je on zauzimao značajno mesto u privrednom, politickom, kulturnom i sportskom zivotu naseg kraja. Svima njima: osnivaču, uredniku, saradnicima i dopisnicima dugujemo jedno veliko hvala za vizionarski i nesebican rad.

RATNI VIHOR PREKINIO IZLAZENJE LISTA

Posle 12 godina, na inicijativu Narodne knjižnice i citaonice 1938. opet je pocela da izlazi Vlasina. Ideju za ponovno pokretanje “Vlasine” dao je Milutin S. Popovic, ucitelj, u to vreme i knjižicar narodne biblioteke i citaonice. Veliku pomoc obnovi lista dalo je Udruženje Vlasotincana u Beogradu i njegov predsednik, penzionisani potpukovnik Vlada Djekic.

Posle vise sednica Upravnog i nadzornog odbora Narodne citaonice i biblioteke na kojima se raspravljalo o toj temi, 16. maja 1938. godine, odluceno je da izaberemo Redakcioni odbor ciji je predsednik bio Milan Stanisavljevic, predsednik Upravnog odbora biblioteke. Za blagajnika lista je na istoj sednici izabran Mihajlo Mihajlovic, tadašnji blagajnik biblioteke, a za odgovornog urednika Milutin S. Popovic.

Februara naredne godine urednik Popovic podnosi ostavku na tu dužnost, zbog prezauzetosti, a na njegovo mesto dolazi Mihajlo Mihajlovic.

Rad urednika Popovica je bio znacajan za ponovo ozivljavanje lista i kao takav zasluzuje sve pohvale. Medjutim on se nije dugo zadržao na tom mestu, jer je bio prezauzet radom u skoli. Posle nekoliko meseci zamenjuje ga 1939. godine Mihajlo Mihajlovic. List je izlazio od pocetka Drugog svetskog rata aprila 1941. godine. I zdato je 23 broja. Tretirani su aktuelni politricki, privredni, kulturni, sportski i drugi problemi. List se izdržavao od prihoda Narodne knjižnice i citaonice, od dobrovoljnih priloga citalaca i njihove pretplate. Urednik Mihajlovic je i sam ulagao znacajna finansijska sredstva. On je poticao iz jedne od najbogatijih porodica iz Vlasotinca, i mnogo je doprineo kulturnom razvitku Vlasotinca.

List je u pocetku stampan u “Stamparskom zavodu Pokret” u Leskovcu, a kasnije u stampariji “Car Konstantin” u Nisu.

Kao saradnike lista u tom periodu treba posebno istaci sledece: Dr Radula Velasevica, dugogodisnjeg upravnika bolnice u Vlasotincu, Milentija Popovica, posleratnog predsednika Savezne narodne skupstine SFRJ, Bogoljuba Gorunovica, profesora, direktora leskovacke i somborske gimnazije i dekana Vise pedagoske skole u Nisu, diplomiranog ekonomistu, kasnijeg profesora Pravno – ekonomskog fakulteta u Skoplju, Djordja Marjanovica, kasnije predsednika vlasotinacke opštine, direktora Masinske industrije u Vlasotincu.

Ratni vihor 1941. godine prekinuo je izlazenje lista. Glavni urednik Mihajlo Mihajlovic je uhapšen i streljan na Bubnju kod Nisa. Prema kazivanju prezivelih logorasa Mihajlo se držao veoma hrabro do poslednjeg casa. U spomen na njega jednoj ulici u Vlasotincu dato je njegovo ime.

Moglo bi se bez imalo preterivanja reci da je predratna "Vlasina", pod urednistvom Mihajla Mihajlovica, bila "revolucionarna", otvorena za nove ideje. Borila se svojim napisima za drugacije, ravnopravnije uredjenje i odnose. Zalagala se, kroz tekstove svojih saradnika, i urednika, za poboljsanje uslova zivota najnizih slojeva stanovnistva, radnika i seljaka, za bolje socijalne i ekonomske uslove.

Sam urednik Mihajlovic imao je zbog takvog svog opredeljenja velikih problema i kritika u Upravnom i Redakcionom odboru, koji su sacinjavali clanovi uprave biblioteke i citaonice. Pocetkom januara (6.1.1940.) na sednici Upravnog odbora biblioteke on podnosi ostavku na mesto urednika, pravdajuci se prezauzetoscu. Ostavka je prihvacena uz odluku da se do sledece sednice nadje pogodna licnost za novog urednika.

U to vreme izlazi dvobroj "Vlasine" za januar i februar. Sledeca sednica Upravnog odbora za temu nije imala izbor novog urednika "Vlasine". Verovatno se nije nasao niko ko bi odgovarao zahtevima tadašnjeg izuzetno burnog vremena, kada je Drugi svetski rat uveliko besneo srednjom Evropom.

Aprilski rat u Jugoslaviji prekinuo je svaki dalji rad na listu.

POSLERATNI RAZVITAK LISTA

Na inicijativu politickih i javnih radnika list je obnovljen 1. maja 1953. godine kao organ Socijalistickog saveza radnog naroda sreza vlasotinackog. Redakcioni odbor sacinjavali su sledeci clanovi: Viden Radenkovic, Branko Davinic, Djordje Marjanovic, Stojan Ilic, a glavni odgovorni urednik bio je Mile Zivkovic, javni tuzilac.

Rad urednika Zivkovica sa redakcijom bio je veoma znacajan za obnavljanje i stampanje lista. U tom periodu nijedan grad na jugu Srbije sem Leskovac nije imao svoj list. I pored toga sto je Mile Zivkovic bio je veoma zauzet na redovnoj duznosti ulozio je veliki trud za izdavanje Vlasine. Njegov rad bio je vizionarski u tom periodu i zasluzuje sve pohvale.

U prvom broju lista uvodniku "Poziv na saradnju" istaknuti su ciljevi i zadaci lista. Izmedju ostalog pise:

"Sreski odbor Socijalistickog saveza radnog naroda Jugoslavije za srez vlasotinacki, na inicijativu nekih politickih i javnih radnika, doneo je odluku da pokrene odnosno obnovi list "Vlasina", koji je pre rata izlazio oko cijeg su se izdanja okupljali napredni ljudi i napredna omladina naseg sreza, a kasnije u toku rata organizatori i rukovodioci revolucije... Proizilazi da je polje borbe koja treba da se vodi preko ovog lista za jacanje i razvoj onoga sto je napredno, a otklanjanje onoga sto je negativno vrlo veliko. Za ostvarivanje ovog zadatka i ove ogromne uloge koju Vlasina ima svojim izlazenjem prima na sebe, potrebno je da se oko njegovog izdavanja okupi sto veci broj ljudi. Potrebno je da se javi sto veci broj dopisnika kako sa terena naseg sreza, tako i sa terena drugih srezova, jer samo zajednickim radom mi cemo od ovog naseg lista stvoriti isto onako mocno sredstvo borbe za izgradnju socijalistickog drustva... Zbog toga Redakcioni kolegijum ovog lista na celu sa urednikom Miletom Zivkovicem poziva javne, politicke, prosvetne, kulturne radnike kao i sve gradjane naseg sreza da uzmu ucesce bilo kao dopisnici ili pak kao saradnici u izdavanju lista."

Po potrebi sluzbe Mile Zivkovic, diplomirani pravnik, prebacen je u Lebane, potom u Pristinu, a kasnije 1965. godine u Nis na radon mesto sekretara novonastalog

univerzitete. Godine 1980. postao je sudija Okružnog suda u Nisu. Na ovoj dužnosti ostao je do penzionisanja 1987. godine. Poginuo je tragicno od kasetne bombe maja. 1999. godine.

Velika je bila steta što Mile Zivković nije ostao duže na čelu lista. Zbog zauzetosti morao je da podnese ostavku, a na njegovo mesto za urednika postavljen je Sotir Radivojević, službenik opštinskog komiteta KPJ. I pored toga što je njegov rad kao urednika bio veoma kratak može se konstatovati da je i on dao dobar doprinos u izdavanju lista. Sotir Radivojević je u velikoj meri doprineo da list dobije novu fizionomiju. Uvedene su neke nove rubrike. Zalažao se da piše otvoreno o nekim problemima u opštini. Vlasina je postalo glasilo o svim aktuelnim privrednim, društvenim, političkim, sportskim i drugim aktuelnostima i problemima.

Zbog potrebe službe Radivojević je prebačen u Nisku oblast. I pored toga što je on kao urednik "Vlasine" radio malo vremena može se reći da je dao veliki doprinos.

Njega je zamenio Viden Radenković, direktor vlasotinske gimnazije. Njegovo angazovanje bilo je od velikog značaja za dalji rad i opstanak lista. Njegov ugled u gradu i opštini imao je odlučujući uticaj za trajanje novina. Bio je direktor škole i veoma aktivan društveno-politički radnik. List je izlazio 15-0 dnevno. Tretirao je razna pitanja iz društvenog, privrednog, političkog, sportskog života vlasotinskog i crnotravnog kraja.

Kasnije je bio premestjen na novu dužnost - za glavnog urednika lista "Nasa rec" i zbog toga je prestala da izlazi "Vlasina", jer se nije našla pogodna ličnost za njegovog novog urednika.

I tako je Vlasotince ostalo veoma dugo bez svog lista i pored toga što je on imao dugu tradiciju.

Bilo je inicijativa 1967. godine, da se pokrene izlazenje "Vlasine", ali nije bilo razumevanja od strane opštinskih foruma, a naročito rukovodilaca privrednih organizacija. U ovom intervalu predsednik opštine Dragoljub Jović i sekretar Stanislav Krstić su se zalagali da se obnovi list. Formirana je redakcija. Za glavnog urednika postavljen je Stanislav Gorunović, direktor osnovne škole "Sinisa Janić" koji je bio dopisnik "Politike" i drugih listova, a za zamenika Vladimir Krsić, službenik SUP-a i dopisnik "Večernjih novosti".

Međutim, niko pocev od opštine pa do direktora opštinskih organizacija nije garantovao finansijska sredstva za štampanje, urednik i njegov zamenik su se povukli i list nije mogao da se štampa. U veoma dugom intervalu bez opštinskog lista pojavljivace se neki drugi listovi. Među prvima svoje novine će izdavati Osnovna škola "Sinisa Janić", a kasnije i neke druge radne organizacije. Urednik školskih novina je bio Stanislav Gorunović, a zamenik Ruzica Sibinović. Smatra se da je ovo bio prvi školski list u južnoj Srbiji.

Posebno treba pomenuti novine koje su izlazile u okviru radnih organizacija GIK "Crna Trava", Tekstilne industrije "Vlasinka", "Industrije montažnih zgrada i stolarije "Besko". Treba istaći i školski list "Mladost", koji je izdavala tadašnja Udružena škola "Mladost" koja je okupljala sve osnovne škole u okviru opštine. List je izlazio najviše zahvaljujući Zivoradu Džoniću, direktoru škole i nastavnicima Mariji Stojanović i Stanislavu Gorunoviću, urednicima. U okviru gimnazije "Stevan Jakovljević" štampan je list "I to smo mi". Glavni urednik bio je Luka Krstić, profesor. List je objavljivao učenicke radove, razne školske programe i slično.

U ovom periodu Gorunovic je predlagao Krsticu da se obnovi opštinski list "Vlasina" koji bi tretirao školstvo i gde bi se objavljivali djacki radovi, kao i radovi iz drugih oblasti. Zelja je bila da ovakav list vremenom preraste od skolskog u opštinski, ali nisu imali podršku opštinskih vlasti. Finansijski problemi su bili najveći problem. I tako je ovaj pokusaj završen neuspješno.

NOVA VLASINA TEK POSLE 36 GODINA

Nova "Vlasina" radja se tek posle 36 godina. Grupa kulturnih i javnih radnika iz Vlasotinca i Beograda realizovala je davnasnju i stalno prisutnu ideju o ponovnom izdavanju lista.

Inicijativu je pomogao Stojan Babastojanski, predsednik opštine. Tako je 10. avgusta 1990. godine formiran Redakcioni odbor od sledećih članova: Miodrag Nagorni, Radivoje Prikic, Sava Cukalovic, Miroslav Kraincanic, Stanislav Gorunovic, Nebojsa Mitrovic, Sinisa Pavic i Dragoljub J. Stankovic. Glavni i odgovorni urednik bio je Zoran Davinic, a tehnicki urednik Miodrag Velickovic. Lektori su bile Marija Stojanovic i Stanka Prikic. List je stampan u Leskovcu (stamparija "Napredak"). U uvodnoj reci glavnog i odgovornog urednika lista Zorana Davinica se istice sledeće:

"Gradjani Vlasotinca, entuzijasti, ljubitelji pisane reci, ali i slobodoumlja, u zelji da doprinesu drustvenom, privrednom i kulturnom razvoju opštine, po cetvrti put pokrecu list "Vlasina". List ce se baviti politikom, privredom, kulturom, sportom, ali i ljudskim sudbinama i svim onim sto moze biti paznja citaoca. List je nezavisan, vanstranacki, otvoren za sve i svakoguz jednu ogradu: svaki tekst mora nositi moralni pecat i imati izvoriste u pravdi i istini. Dolazi vreme punije demokratije i visestranackog sistema vlasti, vreme iskusenja i novih generacija... Redakcija ce se zalagati da se u listu nadju tekstovi i ideje koji plene cistotom i plemenitoscu bez obzira iz koje sredine dolazili. Podrzacemo i afirmisati svaku preduzimljivost koja vodi materijalnom i duhovnom napretku naseg grada i okoline. Posebnu paznju posvecicemo mladima, njihovom zivotu i stvaralastvu, uz ocekivanje da novim idejama obogate sadrzaj naseg lista. List ce izlaziti jedanput mesечно, a koliko ce to trajati zavisi i od vas i od nas. Pozivamo vas na saradnju. Pisite nam sta mislite o prvom broju, saljite nam predloge i ideje da bi vec drugi bio bolji. Razliciti stavovi i suceljavanja radjaju nove ideje i vode do pravih ciljeva. Mi verujemo u uspeh."

I tako se "Vlasina" ponovo se pojavila 1. oktobra 1990. godine. List je izlazio redovno svakog meseca. Tiraz se kretao od 1000-1200 primeraka. O samom listu bilo je mnogo pohvala. Svi članovi redakcije su radili besplatno i amaterski. Nažalost, opet zbog problema sa finansijama poslednji broj lista stampan je krajem marta 1992. godine.

JOS JEDAN NOVI POČETAK, OVOGA PUTA USPEŠAN

Na inicijativu Omladinskog saveta opštine, predsednika Sokola Stojanovica i Gorana Miladinovica, sekretara, odlučeno je da se otpočne sa izdavanjem lista. Nova "Vlasina" pojavljuje se na kioscima 10. maja 1995. godine. Veliku pomoć i podršku im je pružio Vojislav Ljubanović, predsednik opštine. On je tražio da se tretirao aktuelna pitanja iz života i rada opštine, da se zahvati celokupnim životom i radom žitelja sela i grada i da se odmah započne sa štampanjem lista. Za v.d. direktora i glavnog i odgovornog urednika postavljen je Ninoslav Radicević, službenik opštine i dopisnik "Sportskog zurnala" iz Beograda.

I tako se nova "Vlasina" posle izvesne pauze ponovo pojavljuje iz štampe. Prvi broj štampao je "Mladi graficar" iz Vlasotinca. Prvi broj štampan je u 1500 primeraka. Ponovo pojavljivanje lista na ulicama grada i u selima opštine izazvalo je zadovoljstvo kod građana. Uz prvi broj glavni urednik Ninoslav Radicević u uvodniku napisao je sledeće:

"Pred vama je prvi broj "Vlasina" u novom izdanju. Nasi prethodnici su u više navrata pokušavali da ovo glasilo postane sastavni deo života i rada građana opštine Vlasotinca, ali i iz objektivnih i subjektivnih razloga to se nije dogodilo. Redakcija ove nove "Vlasine", sastavljena uglavnom od mladih ljudi pokušava, a nadam se i uspeti da taj cilj ostvari."

Uz pomoć kolega iz Leskovca, dopisnika Radio Beograda, "Politike", "Vecernjih novosti" i "Ekspres politike" neke informacije do kojih su dosli novinari "Vlasine" dospele u najtiražnije listove u zemlji.

16. septembra 1996. godine skromnom svečanosti obeležena je 70. godišnjica lista u krugu najvernijih saradnika, pokrovitelja i prijatelja "Vlasine". Tim povodom novinar "Vlasine" Snežana Djokić je zapisala:

"Pre sedamdeset godina izasao je prvi broj lista "Vlasina" zahvaljujući Vojislavu Popoviću, industrijalcu kao vlasniku lista i glavnom uredniku Miloradu D. Marjanoviću.

Izlazanje lista ukazalo je na zavidan stepen kulture vlasotinske sredine. Pored ovog prvog izdanja bilo je još četiri pokušaja (1938, 1939, 1953. i 1990. godine) da lista zaživi."

Od 25. decembra 1997. godine, kada Skupština opštine preuzima osnivačka prava od Omladinskog saveta, redakcija lista se znatno i ostaje da radi u sledećem sastavu: Bogoljub Kocić, predsednik Upravnog odbora, Sava Djokić, v.d. direktor, Srboľjub Takić, zamenik direktora i glavni i odgovorni urednik. Redakciju su sačinjavali: Vesna Anđelković, Boban Dimitrijević, Svetlana Stanković, a sekretar redakcije je Snežana Djokić. Ovakav sastav ostaje do danasnjih dana, sem što će Srboľjub Takić biti postavljen za direktora. Dužnost lektora obavlja Maja Pešić. Tehnički urednik će u početku biti Zoran Micic, a kompjutersku pripremu su obavljali Časlav Stojiljković i Marinko Djordjević.

Skupština opštine je na svojoj sednici održanoj 25. februara 2000. godine postavila Srboľjuba Takica za direktora i glavnog i odgovornog urednika lista, koji je do danas ostao na tom mestu.

Najugledniji Srpski list "Politika" 25. jula 2001. godine je objavio članak Danila Kocića, dopisnika iz Leskovca, u kome je dat opširan prikaz o svim medijima na području jablaničkog okruga. Između ostalog o listu "Vlasina" zapisano je sledeće:

“Nesto je bolje stanje informisanosti u Vlasotincu gde postoje dve TV stanice i nekoliko radio stanica, a redovno izlazi (jednom mesечно) i list “Vlasina” mozda ponajbolje informativno glasilo u Jablanickom okrugu. Zanimljivo je naglasiti da je ovaj list u poslednjih nekoliko godina objavio i vise knjiga, koje su naisle na odlican prijem kod citalaca.”

Zaključak

Nasa “Vlasina” i danas izlazi, redovno, i pise o svim bitnim dogadjajima iz Vlasotinackog kraja .

Ime je ponela po reci Vlasini koja protice kroz Vlasotince, pa neka “Vlasina” izlazi sve dok i reka tece.

Literatura

Valcic Danica, Graditeljsko nasledje Vlasotinca; Vlasina, 2002.

Gorunovic L. Stanislav, 75 godina lista Vlasina (1926-2001); Vlasotince, 2001.